

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 7. Tiara byssina sacri capitis ornamentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

enim commentum illud, Christum ijs portentis, ac prodigijs supra cæteros mortales claruisse, vel hoc vno tantum, quod nomen *Iehoua* alijs ineffabile, ipse vnus effari posset. Tantam ei vim inesse crediderunt etiam ad patranda miracula.

Et hæc dicta velim, non vt ijs ex me fidem astruam, auctoritatem conciliem: sed tantum vt ex his, intelligat prudens lector, quæ apud Antiquos fuerit diuini nominis opinio, quæ fama, quæ religio.

§. 7.

Tiara byssina sacri capitis ornamentum.

HÆc olim præscribente cælo, auribus, calamoque excepit Moyses, & in chartam effudit: *tiaram byssinam facies*, decus sacrati Deo verticis. Exod. 28. v. 39. De hac aliqua inter Authores controuersia. Sunt enim qui tiaram Pontificis contendunt fuisse pileum, sunt qui vittam tantummodo describant.

Ioannes Vilalpando credit fuisse fasciam, seu vittam, qua Sacerdotes, & reges coronari soliti. In c. 44. Ezechiel. Olim enim Imperatoribus, nõ aliud erat diadema, quam vitta byssina cingens, & stringens caput, & in dorsum effusa; vt videre est in Antiquis Cæsarum imaginibus. Et hoc fortè ascribi potuit iustæ parsimonix illius ætatis, quæ à luxu, fastuque vestium erat aliena, à qua degenerarunt sæcula consequentia, quæ suorum regum, Cæsarumque capita auro, gem-

140 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
gemmisque non tam ornarunt, quam onerarunt.
Sed ista quæstio, quærelaque est alterius fori; disce-
damus ab illa, & in præsentia dicamus Tiaram,
Cidarimque Pontificum, in pilei formam effor-
matam fuisse: ita enim illam depingunt, qui ijs
sæculis fuere proximi, & oculis vsurpare potuerunt
sacram illam Pontificis in veste, Tiaraque maiestatem.

Iosephus certè curiosus Iudaicæ Antiquitatis in-
terpres & scriptor, sacram illam Cidarim ita descri-
bit. *Pileolo quali & cæteri Sacerdotes utebantur,*
super quem alius extabat ex hyacintho variatus,
hunc aurea corona triplici ordine circumdabat, in-
qua spectantur calyculi (sive folliculi florum) aurei,
quales videmus in herba, quæ hyosciamus dicitur.
Hæc Iosephus, quem cum alijs conciliare potes,
si dixeris illi pileolo etiam adiectam fuisse fasciam
byssinam, quæ è Cidari dependeret. Sed his ego stu-
diosius non immoror, magis amo opportuna ex il-
lis, morum, vitæque documenta.

Prima hominum ætas, eaque magis innoxia, &
simplicitatis amans, nudo capite incessit, verticem-
que apertum & soli, & aquiloni, & omnibus in-
iurijs aëris obiecit.

Postea molliora sæcula caput texere, vel valetu-
dinis causa, vel ex medicorum placitis, ac persuasione

Hippocratis imago pilei umbella tegi solita,
cuius ratio hæc à nonnullis redditur, quod omnium
primus

primus caput pileo velarit: an ea causa ex veritate sit, nescio, hoc scio, pileum etiam seruire dignitatum profanæ, tum sacræ, vt de illa taceam, de hac pauca subnectemus.

Tiara triplici ordine assurgebat, vt efferret eminentiorem Regibus dignitatem, de qua illud aurea eloquentia Chrysofostomus.

Sacerdotium principatus est, ipso etiam regno venerabilius, ac maius. Ne mihi narres purpuram, neque diadema, neque vestes aureas, Umbrae sunt istæc omnia, vernisque flosculis leuiora.

Hom. 5.
de verb.
Isai.

Ac ne videatur hæc inani verborum iactantia, non autem rationum momentis, ac pondere in medium proferre, causam subijcit sui illius pronuntiati. *Quamquam, inquit, nobis admirandus videatur thronus regius ob gemmas affixas, & aurum, quo obcinctus est, tamen rerum terrenarum administrationem sortitur; nec ultra potestatem hanc quicquam habet authoritatis: oculis illudit auri fulgor, & pretium, gemmarum nitor, & gratia, sideribus ipsis æmula, aliæque regiæ fortunæ phaleræ fucum faciunt, & in corpora mortalia, in res abiectas, & luteas authoritatem iniiciunt, at non euadunt ad immortales animos, ad Cœli gazas, stellas arces, diuorum beata tecta, ad quæ tamen ascendit Pontificum suprema authoritas: quam vbi cum regia componit mellita eloquentia Ambrosius, ait:*

L. de dign. Sa-
cerd. c. 2. *magis Sacerdotium regno, quam aurum plumbo præ-
lucere. Est nimirum altissimi Sacerdos, veluti me-
dius cœlum inter & terram, Deum inter & homi-
nes, quod ipsum in sede Petri, cathedraque veritatis
agnouit INNOCENTIVS III. & hoc ex ea ora-
culum edidit. Qui est inter Deum, & hominem me-
dius constitutus, citra Deum, sed ultra hominem:
minor Deo, sed maior homine. Hanc sibi ab illo ordi-
ne inditam maiestatem agnouere magnæ mentes,
Infula, Peditaque dignæ. Vt cæteros taceam, vnus
erit instar omnium, isque Leontius Tripolis Lydiæ
Episcopus, de quo Baronius in suis monumentis.*

Ser. 2. in
Consec.
Pont.

Tom. 3.
Anno
Domini
325. §. 16.

Euocatus ille fuerat ab Eusebia augusta, fœmina
alti spiritus, & insolentis superbiæ: ea nimirum oc-
cupare solet augustas animas, inepta sceptris capita;
quæ plus æquo attollit, cum deprimere debuisset,
ac modestiæ legibus subdere, vt ad eas reuocaret
Augustam, moneretque; quod esset inter Purpuram,
Pedumque discrimen: ita paucis fertur respondisse.
*Si me ad te venire volueris, debita Episcopis reue-
rentia seruata, ego quidem ingrediar; tu autem sta-
tim de sublimi isto folio descendens, reuerenter mihi
obuiam procedas, & caput meis manibus supponas
benedictionem acceptura: ac deinde ego sedeam, tu
reuerenter astes, cum iussero, dato signo sessura. Si hæ
tibi condiciones placuerint veniam ad te: sin alio
modo, non tam multa dabis, vt nos honore Episcopis
conue-*

conueniente neglecto, diuini Sacerdotij institutum uiolemus. Hæc Leontius scripsit, hæc dixit pro ingenita sibi libertate, sacriq̄ue ordinis, ac rituum omnium obseruantia: ob quam vulgò dictus est *Ecclesiæ regula*. Et quia erit fortasse vnus aliquis qui pro se loquentem Episcopum non audiet; audiat ille, & ab Augusto Cæsarum longè maximo, discat; quæ Episcopis, quæ Ecclesiæ Præsulibus debita sit obseruantia.

Constantinus Imperator, quem vt Augustum suspexit Orbis, vt Parentem amauit primùm enascens Ecclesia, ita cum Episcopis sese gessit in omni congressu, vt & ipsis assurgeret, nec sederet ipse, nisi prius illi confedisent. Nouerat nimirum Augustus Imperator pro ingenita sibi à Deo mente, quantum Purpura à Pædo pastoralis distaret.

Nouit etiam, nec sine periculo suo, cœlestique prodigio sensit Valentinianus Imperator: cum enim Martino Episcopo assurgere dedignaretur, de repente, è sella vindex ignis erupit, à quo ne incenderetur, ne in cineres iret totus, assurrexit vel inuitus, ita flammæ cessit, qui dignitati Episcopali non cesserat; & cui assurgere prius erubuit, ad eius pedes supplex accidit, adeò verum, illud, quod tanto ante Isaias animo præuiderat, & de Prælatiis noue legis cecinerat. *Reges vultu in terram demisso adorabunt te, & puluerem pedum tuorum lingent.* Isai. 49.

Ad

p. Sir-
mond ad
Sidon.
Theodo.
l. 4. c. 5.

Ad primùm spectasse videtur edictum illud Theodosij, & Valentiniani Imperatoris, dignum omnino, quod aureis litteris in lapide adamantino scribatur, ad omnium Posterorum memoriam, ac documentum. Ita habet. *Audemus Sacerdotes cum omni timore nominare, quibus omnis terra caput inclinat.* Ea Imperatores illos inuaserat Sacerdotij veneratione, ea ordinis illius reuerentia, sacraque maiestas, vt eos non sine timore nominare auderent, nedum aspicere, & alloqui: ratio tantæ submissiois eodem edicto exponitur, quia *omnis terra eis caput inclinat.* Imo ad eorum pedes abijcit quidquid altum, ac sublime habet, vt indubitatum sit & illud Isaïæ: *puluerem pedum tuorum lingent.* Quo in genere spectandum illud, & illustre facinus Caroli magni Gallia Regis, & Imperatoris ter maximi. Ecclesiae clauum regebat Hadrianus Pontifex; imperij gubernacula Carolus tenebat: hic vt Romam venit, vt de Ecclesiastica libertate, de sede Petri quam optimè meritus, ita exceptus est quam magnificentissimè. Obuiam iuere militares turmae, equitum robur, & Romanae nobilitatis decus omne. Ipse Pontifex Clero honorato septus in summis gradibus Ecclesiae D. Petri confedit; primulo in atrio superbis operibus exornato. Vt venit Rex Carolus lectis regni Principibus, & armato milite comitatus, sic ad eum locum accessit: quasi ad solium
 ipsius

ipſius diuinitatis, numenque auguſtiſſimum adire videretur: Primum enim illuſtri animi demiffione ſeſe pronum in terras proſtrauit, tum ad ſingulos gradus pedetentim adrepens eos humaniſſimè oſculatus eſt, tum vbi ad opperientem ſe Hadrianum aduenit, demiffit ad pedum oſcula, tum denique in paternum eius ſinum, præſidiumque D. Petri, ſe, liberos ſuos, & florentiſſimi regni fortunam coniecit. Habet in eo Gallia, quod Regum ſuorum ſubmiſſionem, & in ſanctam ſedem obſeruantiam amet, ſuſpiciat, & in poſteras omnes ætates emittat. Habet & orbis vniuerſus, quod probeat, imitetur, habent & ij, quos eò dignitatis benignius cælum euexit, in quo immenſam, & mirum quantum profuſam æterni numinis in ſe liberalitatem demirentur, ſtudeantque ſub infula, ſub tiara, ita vitam omnem exigere, mores componere, vt nihil ſit, quod à ſacratiore illa maieſtate abhorrens videatur.

§. 8.

Annulus pontificiæ dignitatis, poteſtatis, & coniugij inſigne.

AD ſacræ veſtis decora, acceſſit annulus, vel Exod. 28. v. 27. Rationalis ornamentum (vt in Hebræis Pontificibus) vel digitorum gratia, (vt in Romanæ Eccleſiæ Præſulibus) huius & illius rationem hic indagamus: vt ex ea aliquid ad inſtitutum noſtrū deriuetur.

T

Omnis